

شعبه سنی
معاونت عالی
فوقی جهت ترجمه و کارشناسی
آموزش عالی
مهر ۱۳۷۶

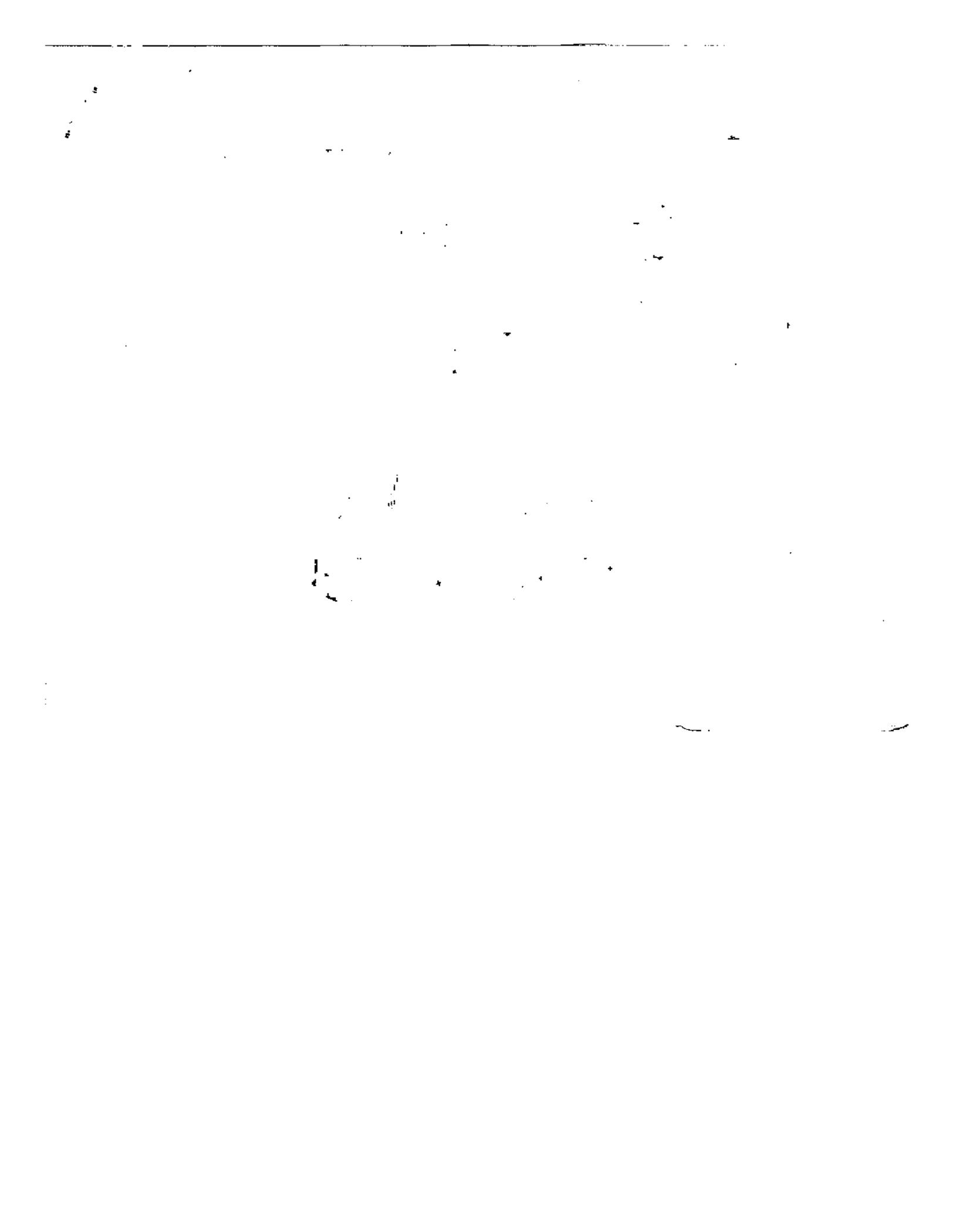
جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی

مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی
اردیبهشت ماه ۱۳۷۶

نشریه شماره ۱۵۵

بسم الله الرحمن الرحيم

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته
مصوب نهایی جلسه ۳۹۹ مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیشنهادی کمیسیون
تدوین آیین نامه ها که در جلسات ۳۱۶ الی ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی
مورد بررسی و تصویب قرار گرفته بود در سیصد و سی و نهمین جلسه شورای
عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ در ۱۲ فصل، ۶۶ ماده و ۴۸ تبصره به
تصویب نهایی رسید.

این آیین نامه برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی ۷۷ - ۱۳۷۶
بعد وارد دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی می شوند لازم الاجراست
و از این تاریخ به بعد کلبه آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن برای این
دسته از دانشجویان نفع نمی شود.

رای صادره سیصد و سی و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ در مورد
مورد آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی صحیح است، به دانشگاهها
و مؤسسات آموزش عالی و همه واحدهای مجری، برای اجرا ابلاغ می شود.

دکتر محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

ورئیس شورای عالی برنامه ریزی

رونوشت: معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

خواهشمند است به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و واحدهای مجری

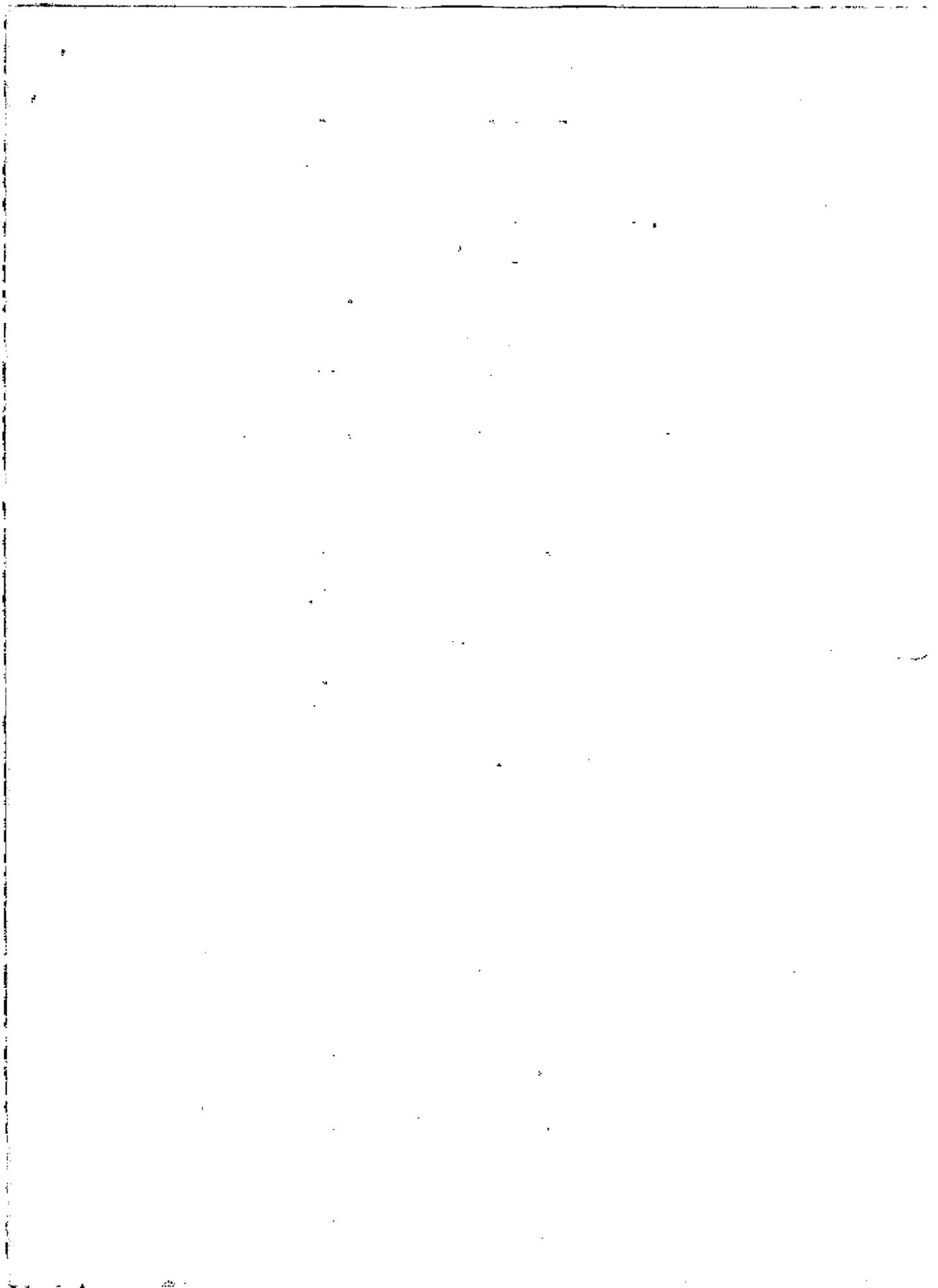
ابلاغ نمائید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

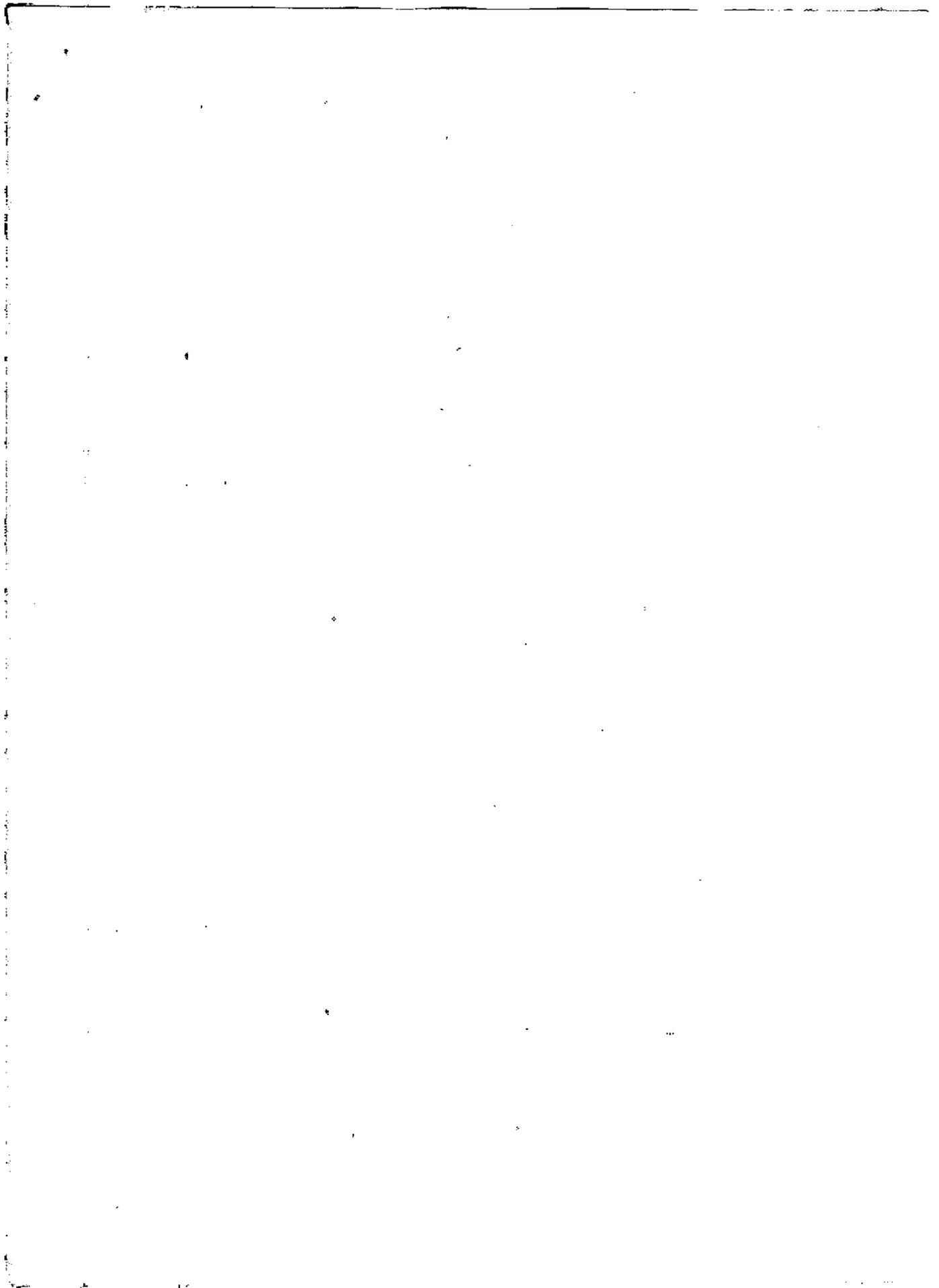

فهرست مطالب

صفحه	موضوع	صفحه	موضوع
۰	موضوعی (ماده ۲۸)	۰	حریب نامه شورای عالی برنامه ریزی
۹	تاریخ و سنجش مسرووف (ماده ۲۹)	۰	فهرست مطالب
۹	تسول آیین نامه به دوره کارشناسی ارشد	الف	ماده (روش اجرا)
۱۰	پیوسته (ماده ۳۲)	د	ماریف
	فصل هشتم: مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل	۱	مصل اول: شرایط ورود و نام نویسی
۱۰	انصراف از تحصیل	۱	شرایط ورود (ماده ۱)
۱۰	مرخصی تحصیلی	۱	ام نویسی (ماده ۲)
۱۱	انصراف از تحصیل	۲	منع تحصیل همزمان (ماده ۴)
	مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی	۲	مصل دوم: نظام آموزشی
۱۱	بورسیه و همسر یکی از کارکنان دولت	۲	تعریف واحد (ماده ۵)
۱۲	فصل هشتم: انتقال	۳	سال تحصیلی (ماده ۶)
۱۲	تعریف انتقال (ماده ۳۸)	۳	حدود اختیارات دانشگاه (ماده ۷)
۱۲	کمیته انتقال (تبصره ۴ ماده ۳۹)	۳	دروس انتخابی (ماده ۸)
۱۳	انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی	۳	ساعات حل تمرین (ماده ۹)
۱۳	انتقال دانشجویان ایرانی از خارج کشور		فصل سوم: واحدهای درسی و طول مدت تحصیل
۱۴	فصل نهم: دانشجوی مهمان	۴	تعداد واحد
۱۵	فصل دهم: تغییر رشته	۵	تعداد واحد انتخابی در یک نیمسال
۱۷	تغییر رشته الزامی	۵	دروس پیشنیاز (ماده ۱۲)
	فصل یازدهم: پذیرش واحدهای درسی	۵	طول دوره (ماده ۱۳)
۱۸	درسی	۶	فصل چهارم: حضور و غیاب
۱۸	فصل دوازدهم: فراغت از تحصیل	۶	حضور در جلسات درس
۱۹	تاریخ فراغت از تحصیل (تبصره ۱ ماده ۶۴)	۶	غیبت در امتحان
۲۱	* ضمایم *	۶	فصل پنجم: حذف و اضافه
	ضمیمه ۱: آیین نامه تسهیلات آموزشی	۶	حذف و اضافه (ماده ۱۷)
۲۲	دانشجویان شاهد و ایثارگر	۷	حذف اضطراری (ماده ۱۸)
	ضمیمه ۲: آیین نامه نقل و انتقال		فصل ششم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان
۲۵	دانشجویان شاهد	۷	معیارهای ارزیابی
	ضمیمه ۳: آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی	۷	درس ناتمام (ماده ۲۳)
	دانشگاههای خارج از کشور به دانشگاههای داخل	۷	اعلام نمرات (ماده ۲۴)
۲۷	داخل	۸	ارزیابی رتبت (ماده ۲۶)
	ضمیمه ۴: معادل سازی دروس عمومی مراکز تربیت معلم با دروس عمومی دانشگاهها	۸	
۲۶		۸	

بسم الله الرحمن الرحيم

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته

مقدمه:

بیش از ۶ سال از اجرای آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفند ماه ۱۳۶۹ شورای عالی برنامه ریزی (نشریه ۱۰۱) می گذرد. و این مدت، فرصت کافی بود تا نقاط ضعف و قوت آن بررسی و مورد توجه قرار گیرد.

براین اساس کمیسیون تدوین آیین نامه ها مأموریت یافت، تا با استفاده از نظرات دانشگاهها و کارشناسان مسایل آموزشی خصوصاً معاونین آموزشی دانشگاهها، آیین نامه مزبور را بررسی نموده برخی از مواد را اصلاح و تجدید نظر و اشکالات آنرا برطرف نماید. این کار صورت گرفت و آیین نامه جدید تدوین و جهت تصویب نهایی به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد شد و شورای عالی برنامه ریزی نیز طی جلسات ۳۱۶ الی ۳۳۹ خود آنرا بررسی و اصلاح و سپس در جلسه ۳۳۹ به تصویب نهایی رسانید که بصورت متن پیوست جهت اجرا ابلاغ می شود.

این آیین نامه، مجموعه ضوابط و مقررات آموزشی مصوب حاکم بر آموزش عالی در مقاطع کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته است که با هدف ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاهها و به منظور ارتقای کیفیت آموزشی تدوین یافته است.

لکن آنچه در نیل به این هدفها اهمیت بسیار دارد، نحوه اجرا و بکار بستن دقیق ضوابطی است که در آیین نامه، پیش بینی شده است. و این مقصود فقط با هماهنگی مسئولان اجرایی و دانشگاهها، همکاری استادان و دانشجویان متعهد حاصل خواهد شد.

با امید تحقق این همکاری و هماهنگی و توجیه و تبیین این موضوع، تذکر چند نکته ضروری به نظر می رسد.

۱- در این آیین نامه، تنها به ذکر اصول اکتفا شده است. آنجا که ساکت است تصمیم گیری برعهده شورای آموزشی دانشگاه مربوط است لکن تغییر اصول و یا تفسیری مغایر با اصول آیین نامه، مجاز نیست و اگر ابهامی در عبارات مشاهده شود رفع آن برعهده کمیسیون تدوین آیین نامه های شورای عالی برنامه ریزی است.

۲- مسئولیت اجرای این آیین نامه بر عهده دانشگاهها و موسسات آموزش عالی اعم از دانشگاهها، مجتمع های دانشگاهی، مراکز آموزش عالی، دانشگاه، ها و دیگر انواع واحدهای آموزش عالی و سسته و نایعه وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

۳- مسئولان اجرایی، اساتید راهنما، مدرسان و دانشجویان، ملزم به رعایت و اجرای این آیین نامه هستند. هر عملی که خلاف این آیین نامه در جایی صورت گیرد از درجه اعتبار ساقط است و آن عمل به هیچ وجه در جای دیگر قابل استناد نخواهد بود.

۴- لازم است دانشگاهها، دانشجویان را از آغاز تحصیل با مواد این آیین نامه آشنا سازند و به هنگام نامنویسی در نخستین نوبت تحصیل و ابتدای هر سال تحصیلی، اهم مواد آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.

۵- دانشگاهها موظفند با تعیین استاد راهنما، دانشجویان را در انتخاب واحدهای درسی و آشنایی کامل با اصول این آیین نامه یاری دهند. و ترتیبی بفرار سازند که انتخاب درس دانشجویان با مسورت و تایید استاد راهنما صورت گیرد. استادان راهنما موظف باشند هر نکته ای را که در بهبود وضع تحصیلی و کشف ذوق علمی دانشجویان مؤثر است به آنان یادآوری نمایند.

۶- استادان و دانشگاهها باید نهایت دقت و توجه را در تصحیح اوراق امتحانی دانشجویان مبذول دارند و در مهلت مقرر در آیین نامه، نمرات نهایی امتحانات دانشجویان را به آموزش تحویل نمایند. چه بی توجیسی به این مهم، بخش قابل توجهی از آیین نامه آموزشی را معطل گذاشته احتمالاً موجب تضییع حقوق دانشجویان خواهد شد.

۷- چنانچه استادان محترم و مسئولان آموزشی آگاهند در برنامه های آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی، ریز مواد و محتوای بسیاری از دروس پایه و بعضی از دروس اصلی برای چندین رشته یا گرایش تحصیلی هم خانواده از یک یا چند گروه آموزشی مشترک است. مثل محتوای ریاضی ۱ و ۲ که برای تمام رشته های فنی و مهندسی، ریاضی، فیزیک، کامپیوتر و آمار یکسان است، لازم است مسئولان آموزشی دانشگاهها با مشورت بخش کامپیوتر به این دروس مشترک کد واحد اختصاص دهند و دانشجویان را به طور مساوی در کلاسها تقسیم نمایند تا از امکانات آموزشی به نحو بهتر، بیشتر و به طور بهینه استفاده شود.

۸- کلیه دانشگاهها و ملزم به اجرای دقیق و کامل برنامه های آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشند و هیچ تغییری در عنوانها، تعداد و محتوای دروس و تغییر در دروس پیشنهاد مجاز نیست. چنانچه استادان و گروههای

آموزشی در این گونه موارد نظری داشته باشند ، می توانند نظر خود را در این زمینه به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد نمایند .

۹ در حالیکه نیز کشور به نیروی انسانی متخصص و آزموده بسیار زیاد ولی امکانات آموزش عالی در کشور محدود است ، بر عهده دانشگاهها است که از امکانات آموزشی حداکثر استفاده را به عمل آورند تا بیاری خداوند متعال در آینده شاهد شکوفایی فرهنگ و رشد کیفی آموزش عالی در سطح کشور اسلامی خود باشیم .

در پایان وزارت فرهنگ و آموزش عالی امیدوار است با تصویب و ابلاغ این آیین نامه بسیاری از مشکلات دانشگاهها از لحاظ مقررات آموزشی برطرف شود . با این امید نظرات مجریان ، اسنادان ، و دست اندرکاران آموزش عالی در خصوص نتایج حاصل از اجرای این آیین نامه ، می تواند در جریان تجدید نظرهای بعدی ، مورد استفاده و استناد قرار گیرد .

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی
ورئیس شورای عالی برنامه ریزی

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHILOSOPHY DEPARTMENT

1100 EAST 58TH STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60637

TEL: 773-936-3700

FAX: 773-936-3700

WWW.CHICAGOEDUCATION.ORG

تعاريف

در این آیین نامه تعاریف زیر پذیرفته شده است.

۱- دانشگاه:

به همه دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی اعم از آموزشی و پژوهشی، روزانه و شبانه دولتی و غیر دولتی، دانشگاه، گفته می شود.

۲- دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که در رده خاصی از علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم، دانشکده برق، دانشکده الهیات و نظایر آن.

۳- گروه آموزشی:

گروه آموزشی واحدی از یک دانشکده یا یک دانشگاه است، که در یک رشته خاص یا چند رشته متجانس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی، گروه معارف اسلامی و نظایر آن.

۴- گروه برنامه ریزی:

منظور از گروه برنامه ریزی یکی از گروههای نه گانه شورای عالی برنامه ریزی است که در وزارت فرهنگ و آموزش عالی استقرار دارند.

۵- گروه آزمایشی:

منظور از گروه آزمایشی یکی از گروههای آزمایشی سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری دانشگاهها است، که داوطلبان را بر حسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند.

۶- دوره:

منظور از دوره در نظام آموزش عالی، مدت زمانی است که دانشجو وارد دانشگاه شده و در یک رشته خاص تحصیل می کند و در آن رشته فارغ التحصیل می شود. مانند دوره کاردانی، دوره کارشناسی و...

• این تعاریف که عموماً به تصویب مراجع ذی ربط رسیده است مورد تایید شورای عالی برنامه ریزی است بنابراین جزو لاینفک این آیین نامه است و هر نوع تغییر یا تفسیر مغایر با آن مجاز نیست.

۷- اداره آموزش

منظور از اداره آموزش، یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشکده است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام نویسی، انتخاب واحد، تجمیع امتحانات، جمع آوری نمرات و اعلام نتایج را بر عهده دارد.

۸- استاد:

هر عضو هیأت علمی که مسئولیت تدریس دروس نظری یا عملی را در دانشگاه بر عهده دارد استاد نامیده می شود.

۹- رشته:

رشته یکی از شعب فرعی از گروههای علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، تربیت معلم و علمی - کاربردی) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کنسرسیوم مشخص می انجامد. دروس مشترک در دو رشته متفاوت، نباید از ۳۰ درصد کل واحدها در هر دو رشته تجاوز کند.

۱۰- گرایش:

هر یک از شعب یکی رشته که ناظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

***

فصل اول شرایط ورود و نام نویسی

شرایط ورود

ماده ۱:

شرایط ورود در دوره های کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی ارشد پیوسته و دوره های دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی، اعم از دوره های روزانه و شبانه به شرح زیر است:

۱: مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۲: داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تایید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تایید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۳: پذیرفته شدن در آزمون ورودی.

۴: سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذی ربط صادر می شود.

نام نویسی

ماده ۲:

پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت هایی که توسط دانشگاه اعلام می شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳:

دانشجو موظف است در هر نیمسال، در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی بدون اطلاع و عذر موجه، در یک نیمسال، بمنزله انصراف از تحصیل است. در صورت تاخیر و یا عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در آن نیمسال ندارد.

ولی آن نیمسال جزو مدلت مجاز تحصیل وی محسوب می شود.

تبصره:

دانشجو موظف است عذر بوجه خود را در خودداری از ادامه نوبسی، با دلایل مستند، بطور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز هر جلسه تحصیلی، به دایره آموزش دانشگاه ضایع دهد.

منع تحصیل همزمان

ماده ۴:

دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون بررسی موارد خاص وزارت محترم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می شود و دانشجو در این حال موظف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده به دانشگاه ذی ربط بپردازد.

تبصره:

دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان)، از شمول این ماده مستثنی هستند. تعریف دانشجوی ممتاز، وضوابط اجرایی این تبصره، توسط شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی تعیین و ابلاغ می شود.

فصل دوم نظام آموزشی

تعریف واحد درسی

ماده ۵:

آموزش در تمام دانشگاههای کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است. هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) ۳۴ ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) ۵۱ ساعت، کارآموزی و کارورزی (یا کار در عرصه) ۶۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی (یا دوره تابستانی) و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد

رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن، توسط اسناد مربوط تعیین می شود.

سال تحصیلی

ماده ۶:

هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تبصره:

مدت امتحانات پایانی نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

حدود اختیارات دانشگاه در مورد برنامه درسی

ماده ۷:

تمام دانشگاهها موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.
ترتیب دروس با رعایت پیشنیازها، روش تدریس، و جابه جا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع بر عهده دانشگاههاست.

دروس انتخابی

ماده ۸:

دانشگاهها می توانند در هر رشته به تشخیص گروه مربوط تعدادی از دروس مرتبط با رشته را تعیین و به عنوان دروس انتخابی به دانشجویان ارائه دهند. مشروط بر آنکه تعداد واحد ها از سقف مجاز در هر رشته تجاوز نکند.

ساعات حل تمرین

ماده ۹:

دانشگاهها می توانند، در صورت لزوم، به تشخیص گروه آموزشی، در هر رشته از دوره های کارشناسی، تا ۲۰ ساعت، در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره بیفزایند.

فصل سوم واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

تعداد واحدها

ماده ۱۰:

تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیلی به شرح زیر است:

دوره های کاردانی: بین ۶۸ تا ۷۲ واحد

دوره های کارشناسی پیوسته غیر از رشته های فنی و مهندسی: ۱۳۰ تا ۱۳۵ واحد.

دوره های کارشناسی پیوسته فنی و مهندسی: ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد.

دوره های کارشناسی ناپیوسته: ۶۷ تا ۷۰ واحد.

دوره های کارشناسی ارشد پیوسته: ۱۷۲ تا ۱۸۲ واحد.

ماده ۱۱:

هر دانشجویی می تواند در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ واحد و حداکثر ۲۰ واحد درسی را

انتخاب کند.

تبصره ۱:

در آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجویی از رعایت شرط انتخاب حداقل ۱۲ واحد معاف

است.

تبصره ۲:

در صورتیکه دانشجویی برای فراغت از تحصیل تنها یک درس باقیمانده داشته باشد، با

نظر دانشگاه و تایید استاد مربوط، می تواند امتحان آن درس را در طول نیمسال از طریق

معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۳:

اگر دانشجویی در یک نیمسال میانگین کل نمرانش حداقل ۱۷ باشد می تواند با نظر

دانشگاه در نیمسال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۴:

در مواردی که دانشجویی برای فراغت از تحصیل حداکثر ۲۴ واحد باقی داشته باشد، حتی

اگر مشروط باشد، با نظر دانشگاه، می تواند تمامی واحدهای باقی مانده را در یک

نیمسال انتخاب کند.

تبصره ۵:

تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

دروس پیشنهادی

ماده ۱۲:

آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام امتحان آنها، در آزمون ورودی، در یک یا چند درس، به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده، از حد نصاب معینی کمتر باشد، موظفند حسب نیاز رشته دروسی را که آن دانشگاه تعیین می کند به عنوان دروس جبرانی (پیشنایز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره ۱:

تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریز مواد، نحوه ارائه، و زمان تدریس دروس پیشنهادی دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

تبصره ۲:

سازمان سنجش و آموزش کشور، موظف است پس از اعلام نتایج آزمون ورودی، کارنامه پذیرفته شدگان مشتمل بر نمره خام آنها را در هر یک از مواد امتحانی در اختیار دانشگاههای ذی ربط قرار دهد.

تبصره ۳:

ارائه دروس پیشنهادی دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها در دانشگاهها، از مراحلیت، مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است. نمره این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو، محاسبه می شود و در مشروطی، قبولی یا ردی دانشجو نیز تأثیر دارد.

تبصره ۴:

به حداکثر طول دوره تحصیل دانشجویانی که حداقل ۸ واحد از دروس پیشنهادی دانشگاهی را گذرانده باشند، یک نیمسال تحصیلی افزوده می شود.

طول دوره

ماده ۱۳:

حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و در دوره های کارشناسی پیوسته ۶ سال است. در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می شود.

فصل چهارم حضور و غیاب

حضور در جلسات درس

ماده ۱۴:

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نباید از $\frac{۴}{۱۷}$ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند. در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱:

در صورتیکه غیبت دانشجو در هر درس بیش از $\frac{۴}{۱۷}$ باشد ولی غیبت او موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود. در این حال رعایت حد تصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای وی الزامی نیست. ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۲:

غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس، به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیشامد جزو $\frac{۴}{۱۷}$ غیبت مجاز دانشجو محسوب می شود.

غیبت در امتحان

ماده ۱۵:

غیبت غیرموجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد.

ماده ۱۶:

تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات درس و در امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب آن شورا است.

فصل پنجم حذف و اضافه

ماده ۱۷:

دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته، پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دو درس دیگر جابه جا نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حد مقرر تجاوز نکند.

ماده ۱۸ :

در صورت اضطرار، دانشجو می تواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده، فقط یکی از دروسهای نظری خود را با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از $\frac{4}{17}$ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً، تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۱۹ :

حذف کلیه دروسهای اخذ شده در یک نیمسال، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت نیمسال مزبور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

فصل ششم ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

معیارهای ارزیابی

ماده ۲۰ :

ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس بر اساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف درسی و نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.
تبصره:

برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس الزامی است.

ماده ۲۱ :

معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است و نمرات دانشجو در هر درس به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می شود.

ماده ۲۲ :

حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی مردود شود، در اولین فرصت، ملزم به تکرار آن است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می شود.
تبصره:

اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شد، به جای آن درس می تواند از جدول دروس انتخابی در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند.

درس ناتمام

ماده ۲۳:

در موارد استثنائی، نمره تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب، توام با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص استاد و نباید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد.

اعلام نمرات

ماده ۲۴:

استاد موظف است گزارش نمره نهایی هر درس را حد اکثر ظرف ۱۰ روز پس از برگزاری امتحان آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسلیم نماید.

ماده ۲۵:

اداره آموزش هر دانشکده یا واحد ذی ربط در هر دانشگاه موظف است نمرات دانشجویان را حد اکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، به آموزش کل دانشگاه تسلیم نماید.

تبصره:

نمره پس از اعلام به آموزش کل دانشگاه غیر قابل تغییر است.

میانگین نمرات

ماده ۲۶:

در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی، میانگین کل نمرات دانشجو، محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره ۱:

برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضربها در تمام دروسی که دانشجو برای آنها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحدهای اخذ شده تقسیم می شود.

تبصره ۲:

دوره تابستانی، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در دوره تابستانی می گذرانند، تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می شود. به همین نحو نمرات دانشجو، در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می کند، و کسر بودن واحدها خارج از اراده او است نیز مانند دروس تابستانی در میانگین

کل او می شود، ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی
خواهد شد.

نام نویسی مشروط

ماده ۲۷:

میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد، در غیر این
صورت، نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره:

هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی، کتباً اطلاع دهد.
و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از
طرف دانشگاه و یا اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد
بود.

ماده ۲۸:

دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند، جز در آخرین نیمسال تحصیلی
حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

اخراج دانشجوی مشروط

ماده ۲۹:

در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد
پیوسته درسه نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب و در دوره های کاردانی و کارشناسی
ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب، کمتر از ۱۲ باشد در هر
مرحله ای که باشد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰:

دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی
محروم می شود، در صورتی که واحدهای مقطع پایین تر رشته مربوط را تا سقف مجاز، با
موفقیت گذرانده باشد و میانگین کل او در این واحدها کمتر از ۱۲ نباشد، می تواند با
رعایت سایر ضوابط مربوط، مدرک مرسوم مقطع پایین تر را در آن رشته دریافت کند.

تبصره:

در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین تر وجود نداشته باشد و آن رشته
فاقد برنامه مصوب باشد، دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی مربوط، به یکی از رشته
های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین تر، در آن دانشگاه یا دانشگاه
دیگر، تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها با رشته جدید و گذراندن واحدهای کمبود،
در آن مقطع فارغ التحصیل شود. بدیهی است که تطبیق واحدها و تعیین دروس کمبود، بر
عهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

ماده ۳۱:

دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می شود، در صورت انجام یا لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، می تواند برای تحصیل مجدد، در آزمون سراسری شرکت کند. و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد.

دانشگاه پذیرنده می تواند، واحدهائی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، با برنامه رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آیین نامه بعضی یا تمام آنها را به پذیرد.

شمول آیین نامه به دوره کارشناسی ارشد پیوسته

ماده ۳۲:

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد پیوسته، در طول تحصیل تا سقف واحدهای قابل قبول دوره کارشناسی (۱۳۵ تا ۱۴۰) تابع مقررات این آیین نامه است و در دروس تخصصی، پروژه و پایان نامه که در برنامه مصوب با علامت ستاره مشخص شده اند تابع آیین نامه کارشناسی ارشد ناپیوسته خواهد بود.

فصل هفتم

مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

مرخصی تحصیلی

ماده ۳۳:

دانشجو می تواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای ۲ نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره:

مدت مرخصی تحصیلی، جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می شود.

ماده ۳۴:

تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تسلیم گردد.

تبصره:

اداره آموزش موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذی ربط قبل از اتمام مهلت نام نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتبا به وی ابلاغ نماید.

انصراف از تحصیل

ماده ۳۵:

توک تحصیل بدون کسب اجازه از دانشگاه محل تحصیل، انصراف از تحصیل محسوب می شود. و دانشجوی منصرف از تحصیل، حق ادامه تحصیل ندارد.
تبصره ۱:

در موارد استثنایی، که دانشجوی توک تحصیل خود را موجه می داند، باید دلایل آن را حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به دانشگاه ارائه دهد. در صورت تایید موجه بودن توک تحصیل توسط دانشگاه، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجوی محسوب می شود.

ماده ۳۶:

دانشجویی که بخواهد از تحصیل منصرف شود، باید درخواست انصراف خود را شخصاً به اداره آموزش دانشگاه تسلیم نماید. این دانشجوی مجاز است فقط برای یک بار در فاصله یک ماه از تاریخ درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و دانشجوی پس از آن، حق ادامه تحصیل در آن دوره را ندارد.

تبصره ۱:

دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند.

تبصره ۲:

تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل مرکول به شرکت و قبولی در آزمون سراسری براساس ضوابط مربوط است.

مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی بورسیه و همسر کارکنان دولت

ماده ۳۷:

دانشجویی که به عنوان همسر یکی از کارکنان دولت، یا همسر یکی از دانشجویان بورسیه، به عنوان همراه، به خارج از کشور اعزام می شود، می تواند با ارائه حکم مأموریت همسر و نه تشخیص و تایید شورای آموزشی دانشگاه، علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل، تا ۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردد.

فصل هشتم انتقال

تعریف انتقال

ماده ۳۸:

انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و همان منطبق تحصیلی است.

ماده ۳۹:

انتقال دانشجو به هر یک از دانشگاههای تهران ممنوع است جز در موارد زیر:

- ۱ - شهادت، فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجو، به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی، به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.
- ۲ - معلولیت مؤثر دانشجو، به نحوی که به تشخیص شورای عالی پزشکی به طور مستقل قادر به ادامه زندگی نباشد.
- ۳ - ازدواج رسمی و دائمی دانشجوی دختر، که محل تحصیل یا اشتغال شوهر در تهران باشد. به تایید مراجع ذی ربط.

تبصره ۱:

هر یک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه صورت گرفته باشد.

تبصره ۲:

برای کارمندان رسمی یا پیمانی دولت، ارائه حکم اشتغال ضروری است. و اگر شغل همسر آزاد است گواهی اشتغال و سکونت او در تهران باید به تایید مراجع قانونی یا نیروی انتظامی رسیده باشد.

تبصره ۳:

در موارد استثنایی که دانشگاه تشخیص می دهد، چنانچه محل تحصیل دانشجوی دختر در تهران باشد و شوهر او نیز در شهرستان، دانشجو باشد، اگر رشته تحصیلی دختر در شهرستان (محل تحصیل شوهر) موجود نباشد، شوهر او می تواند به تهران منتقل شود.

تبصره ۴:

به منظور توزیع دانشجویان انتقالی به تهران و جلوگیری از سرگردانی آنان در تعیین محل تحصیل، کمیته ای در معاونت دانشجویی وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به نام کمیته انتقال تشکیل می شود. این کمیته می تواند برای پذیرش دانشجوی انتقالی در هر یک از دانشگاههای تهران، سهمیه تعیین کرده و دانشجویان انتقالی را مطابق سهمیه جایابی کند.

ماده ۴۰:

انتقال دانشجویان از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تهران به شهرستانها و از شهرستانها به یکدیگر، در یک رشته و در یک مقطع، به شرط موافقت دانشگاههای مبدأ و مقصد، بلامانع است.

ماده ۴۱:

انتقال از دوره های شبانه به روزانه، از دانشگاه پیام نور به دانشگاههای حضوری (اعم از روزانه و شبانه) و از دانشگاههای غیر دولتی به دانشگاههای دولتی ممنوع است ولی انتقال به عکس آن، با موافقت مبدأ و مقصد، بلامانع است.

انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی

ماده ۴۲:

انتقال همسر و فرزندان اعضای هیأت علمی به محل اشتغال آنها طبق ضوابط ویژه، صورت می گیرد. و این ضوابط توسط وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و تدوین و ابلاغ می شود.

انتقال دانشجویان ایرانی خارج از کشور

ماده ۴۳:

انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل مطابق آیین نامه ای صورت می گیرد که در جلسه ۲۲۹ مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۸ شورای عالی برنامه ریزی تصویب و ابلاغ شده است. (ضمیمه ۳)

ماده ۴۴:

دانشجوی متقاضی انتقال باید درخواست انتقال خود را با ذکر مورد، حداقل ۶ هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه مبدأ تسلیم نماید.

ماده ۴۵:

دانشگاه مبدأ در صورت موافقت با انتقال، موظف است حداکثر، ظرف یک هفته، موافقت خود را همراه در خواست دانشجوی و ریز نمرات او به دانشگاه مقصد ارسال دارد. و دانشگاه مقصد مکلف است، حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی، نظر خود را به دانشگاه مبدأ اعلام نماید.

تبصره:

در صورت موافقت با انتقال، کلیه سوابق دانشجوی از دانشگاه مبدأ به دانشگاه مقصد ارسال و ارتباط دانشجوی با دانشگاه مبدأ قطع می شود.

ماده ۴۶:

در صورت انتقال فقط واحدهای گذرانده شده دانشجوی که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته می شود و پذیرفتن واحدهایی که نمره آنها کمتر از ۱۲ است، بر عهده دانشگاه مقصد است. در هر حال حذف احتمالی واحدهای درسی دانشجوی انتقالی در حدودی مجاز است که وی امکان گذراندن واحدهای باقیمانده خود را در طول مدت مجاز تحصیل داشته باشد.

تبصره:

تمام نمرات درسی دانشجوی در دانشگاه مبدأ اعم از قبولی و یاری و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی از لحاظ مشروطی، عیناً در کارنامه دانشجوی ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده فقط در محاسبه میانگین کل او محسوب می شود.

ماده ۴۷:

مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می شود. و در آن مدرک، تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی و مجموع واحدها در دانشگاههای مبدأ و مقصد، با ذکر میانگین نمرات آنها و سوابق تحصیلی دانشجوی قید می شود.

ماده ۴۸:

انتقال دانشجوی در طول مدت تحصیل، در هر مقطع تحصیلی فقط یک بار مجاز است.

فصل نهم دانشجوی مهمان

ماده ۴۹:

در مواردی که دانشجوی به طور موقت، ناگزیر به تغییر محل تحصیل خود باشد، می تواند با موافقت دانشگاههای مبدأ و مقصد، به عنوان دانشجوی مهمان، به طور موقت، برای مدت معین، محل تحصیل خود را تغییر دهد.

ماده ۵۰:

مهمان شدن دانشجوی در یک دانشگاه، مشروط بر این است که، دانشجوی حداقل یک نیمسال تحصیلی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد.

ماده ۵۱:

مهمان شدن دانشجوی در یک دانشگاه برای گذراندن یک یا چند درس به صورت تک درس یا نظر دانشگاه مبدأ و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ماده ۵۲:

هر دانشجویی در هر رشته می تواند حداکثر یک نیمسال در دوره کاردانی، یا دو نیمسال در دوره کارشناسی، در یک دانشگاه، به طور تمام وقت، به صورت مهمان تحصیل کند. در هر حال نباید تعداد دروسی را که دانشجویی به صورت مهمان (چه به صورت تمام وقت و چه به صورت تک درس) در یک یا چند دانشگاه گذرانده است، از ۴۰ درصد کل واحدهای دوره تجاوز کند.

تبصره:

انتخاب واحد دانشجویی، چه به صورت تک درس و چه به صورت تمام وقت، باید با اطلاع گروه آموزشی دانشگاه مبدأ و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

ماده ۵۳:

واحدهایی را که دانشجویی مهمان در یک دانشگاه می گذراند، عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدأ ثبت می شود. ونمرات آنها در محاسبات میانگین نیمسال و میانگین کل او منظور خواهد شد.

ماده ۵۴:

مدرک فراغت از تحصیل دانشجویی مهمان در هر صورت توسط دانشگاه مبدأ صادر می شود.

فصل دهم تغییر رشته

ماده ۵۵:

دانشجو در طول دوران تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی می تواند، با داشتن شرایط زیر و موافقت گروه آموزشی ذی ربط از یک رشته به رشته دیگر در یک گروه آزمایشی و همان دانشگاه تغییر رشته دهد:

۱ - ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۲ - حداقل $\frac{1}{3}$ و حداکثر $\frac{2}{3}$ واحدهای دوره را گذرانده باشد.

۳ - نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون پایین ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان سال کمتر نباشد.

۴ - با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، امکان گذراندن واحدهای درسی مورد نیاز در رشته جدید را داشته باشد.

تبصره ۱:

تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذی ربط امکان پذیر است.

تبصره ۲:

تغییر رشته به رشته‌هایی که در ضوابط گزینش آنها شرایط خاص پیش بینی شده است، موقوف به احراز شرایط مربوط است.

تبصره ۳:

دانشجو در هر یک از مقاطع تحصیلی، تنها یک بار می‌تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۵۶:

تغییر رشته در مقاطع تحصیلی هم سطح، صورت می‌گیرد. در غیر این صورت، فقط از مقطع بالاتر به مقطع پایین تر امکان پذیر است.

ماده ۵۷:

در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید نام نویسی کند و پس از نام نویسی، دانشجو حق بازگشت به رشته قبلی را ندارد.

تبصره:

اقدام نکردن دانشجو به نام نویسی در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می‌شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می‌شود.

ماده ۵۸:

دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته جدید، اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱:

دروس پذیرفته شده در کارنامه دانشجو ثبت نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می‌شود، ولی نمرات دروس پذیرفته نشده، بدون احتساب در میانگین، در کارنامه دانشجو باقی می‌ماند. در این حال، چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته نشده او کمتر از ۱۲ باشد، جمعاً به عنوان یک نیمسال مشروطی برای دانشجو در رشته جدید منظور می‌شود.

تبصره ۲:

در صورتی که تعداد واحدهای دروس پذیرفته نشده دانشجو، در حدی باشد که امکان گذراندن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل، از وی سلب کند، با تقاضای تغییر رشته او موافقت نمی‌شود.

تغییر رشته اضطرابی

ماده ۵۹:

چنانچه دانشجوی به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه در دوران تحصیل، دچار بیماری یا سانحه‌ای گردد که توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا امکان بهره‌گیری از کارآیی حاصل از آن را طبق جداول نقص عضو از دست بدهد، می‌تواند با رعایت سایر مقررات به رشته دیگری متناسب با رشته خود در همان گروه آزمایشی که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیکترین نمره را دارد، تغییر رشته دهد. در این حال دانشجوی از رعایت شرایط موضوع ماده ۵۵ (باستثنای بند ۱) و ماده ۵۷ معاف خواهد بود.

تبصره:

در مواردی که دانشجوی به دلایل نقص عضو و بیماری، توانایی ادامه تحصیل در هیچ یک از رشته‌های گروه آزمایشی مربوط را نداشته باشد، کمیسیون آموزشی دانشگاه پس از بررسی کامل مسأله، نسبت به تغییر رشته دانشجوی به رشته‌ای در گروه آزمایشی دیگر تصمیم می‌گیرد.

ماده ۶۰:

دانشجویان دوره دکتری پزشکی عمومی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی یا دوره‌های کارشناسی ارشد پیوسته، که به دلایلی از تحصیل در دوره مربوط منع شده‌اند، در صورتی که حداقل واحدهای معادل دوره کاردانی یا کارشناسی را گذرانده باشند، با تصویب شورای آموزشی دانشگاه و با احتساب واحدهایی که گذرانده‌اند، می‌توانند به یکی از رشته‌های گروه پزشکی یا یکی از رشته‌های مرتبط با آن در گروه دیگر، در مقاطع کاردانی یا کارشناسی، تغییر رشته دهند و پس از تطبیق واحدهای گذرانده شده، در رشته جدید، به ادامه تحصیل بپردازند.

تبصره:

در صورتی که دانشگاه مبدأ، فاقد رشته متناسب برای تغییر رشته این گونه دانشجویان باشد، شورای آموزشی دانشگاه نظر خود را دایر بر تغییر رشته دانشجوی، حسب مورد به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌کند، تا دانشجوی را در یکی از دانشگاه‌های دیگر جایابی نمایند.

ماده ۶۱:

متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را همراه مدارک لازم، حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه در محل تحصیل خود تسلیم نماید.

ماده ۶۲:

تغییر رشته از منافع کارشناسی به منافع کاردانی بلامانع است. در این حال برای این گونه دانشجویان، حداکثر مدت مجاز تحصیل بر مبنای دوره کاردانی محاسبه و به ازای هر ۲۰ واحد پذیرفته شده از دانشجو، یک نیمسال از طول تحصیل وی کاسته می شود.

فصل یازدهم پذیرش واحدهای درسی

ماده ۶۳:

معادل سازی و پذیرش دروسی که قبول شدگان آزمون سراسری قبلاً در دانشگاهها یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده اند با رعایت شرایطی به شرح زیر مجاز است:

- ۱: دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.

- ۲: دانشگاه قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تایید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.
- ۳: تحصیل دانشجو در دانشگاه قبلی مطابق برنامه منسوب شورای عالی نامه زیری باشد.

- ۴: محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱:

معادل سازی و پذیرفتن دروس توسط گروههای آموزشی ذی ربط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود.

تبصره ۲:

نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی شود ولی در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب خواهد شد.

تبصره ۳:

به ازاء هر ۲۰ واحد از دروس پذیرفته شده دانشجو یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

فصل دوازدهم فراغت از تحصیل

ماده ۶۴:

دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی-پیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این آیین نامه با موفقیت گذرانده باشد، فارغ التحصیل آن دوره شناخته می شود.

تبصره ۱:

تاریخ فراغت از تحصیل، روزی است که آخرین نمره درسی دانشجو توسط استاد به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تحویل می شود.

تبصره ۲:

باتوجه به تبصره ۱ و رعایت دقیق ماده ۲۴ ضرورت دارد، هر دانشگاه در هر نیمسال، زمان خاصی را برای اعلام فراغت از تحصیل دانشجویان تعیین و مقدمات آن را فراهم سازد.

ماده ۶۵:

میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل، باید حداقل ۱۲ باشد، تا در رشته تحصیلی خود حسب مورد مدرک کاردانی یا کارشناسی دریافت کند. در صورتی که میانگین نمرات دانشجو از ۱۲ کمتر باشد، چنانچه از نظر طول تحصیل مانعی نداشته باشد، می تواند حداکثر تا ۲۰ واحد درسی از درسهایی را که با نمره کمتر از ۱۲ قبول شده است در یک نیمسال تحصیلی (در دوره کاردانی) و ۲ نیمسال تحصیلی (در دوره کارشناسی)، مجدداً انتخاب و آن درس را تکرار کند، تا میانگین کل خود را جبران نماید. در این صورت نمرات دروس تکراری علاوه بر نمرات قبلی، در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محسوب می شود.

تبصره ۱:

دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علی رغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید، در صورتی که مقطع تحصیلی او کاردانی است، از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد پیوسته باشد، بر اساس ماده ۳۰ و تبصره آن می تواند با اخذ مدرک مقطع تحصیلی پایین تر فارغ التحصیل شود.

تبصره ۲:

دانشجویان دوره دکتری عمومی داروسازی و کارشناسی ارشد پیوسته سایر رشته ها که بیش از ۱۳۵ واحد درسی دوره را با حداقل میانگین نمرات ۱۲ گذرانده باشند در صورتی که به دلایلی از تحصیل منع شوند، و یا مایل به ادامه تحصیل نباشند، می توانند حسب درخواست خود با مدرک کارشناسی در رشته داروسازی یا رشته مربوط فارغ التحصیل شوند.

ماده ۶۶:

این آیین نامه در ۱۲ فصل، ۶۶ ماده و ۴۸ تبصره در جلسات ۳۱۶ تا ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی مورد بررسی قرار گرفت و سرانجام در جلسه ۳۳۹ مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ به تصویب نهایی رسید و از تاریخ تصویب برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی ۷۷ - ۱۳۷۶ وارد دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی می شوند لازم الاجرا است. و از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعملهای مغایر با آن برای این قبیل دانشجویان لغو می شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ آموزش عالی
ورئیس شورای عالی برنامه ریزی

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

* ضمایم *

ضمیمه ۱ - آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر (۲۳)

ضمیمه ۲ - آیین نامه نقل و انتقال دانشجویان شاهد (صفحه ۲۷)

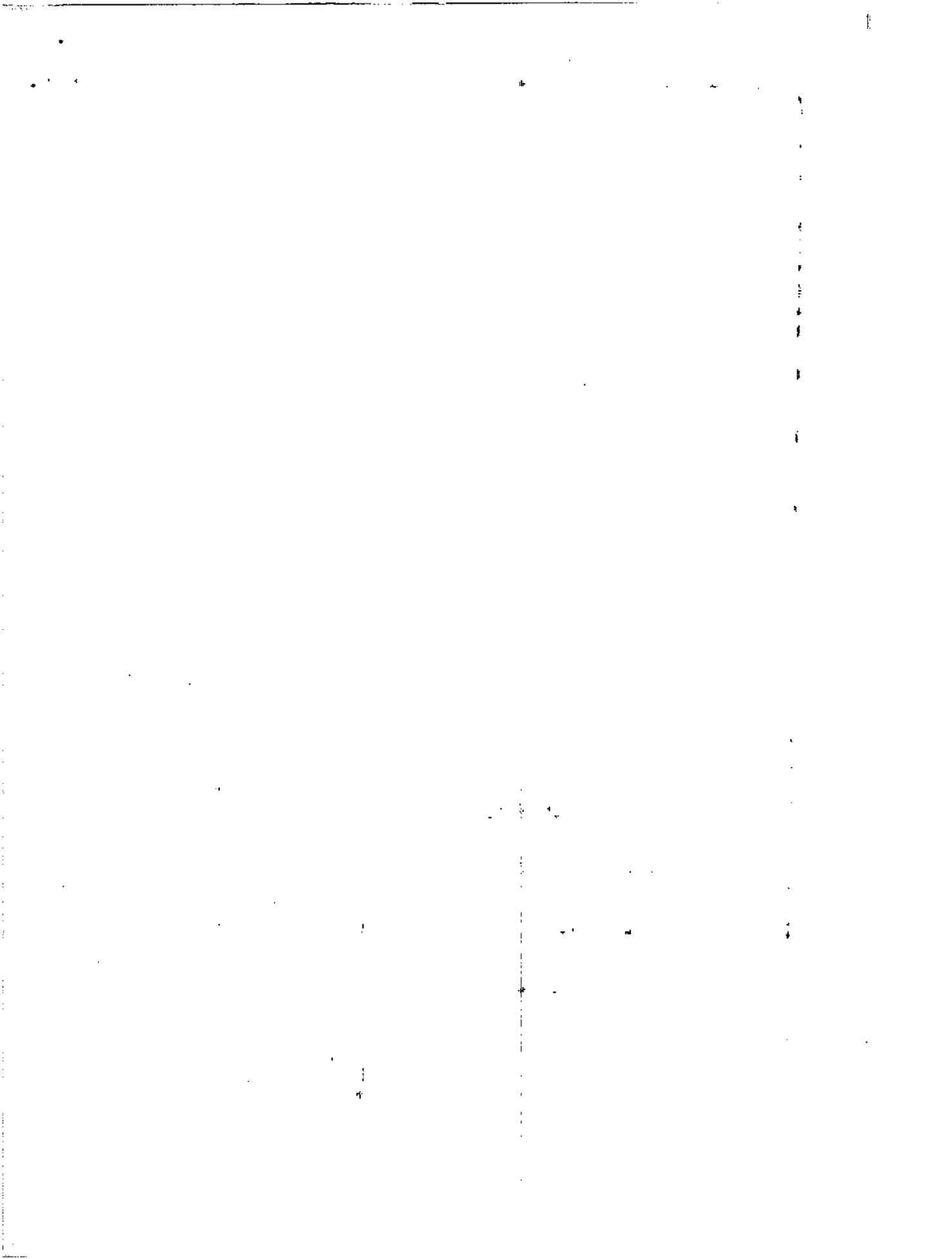
ضمیمه ۳ - آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی دانشگاههای خارج به

دانشگاههای داخل کشور (صفحه ۲۹)

ضمیمه ۴ - معادل سازی دروس عمومی مراکز تربیت معلم با

دروس عمومی دانشگاهها (صفحه ۳۷)

ضمیمه ۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

تاریخ: ۷۴/۷/۱۷
شماره: ۱۱۳/۲۱۵۳
بسته: دارد

آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر

مصوبه جلسه ۳۰۴ شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶

الحاقی به آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفندماه

۱۳۶۹ شورای عالی برنامه ریزی (نشریه شماره ۱۰۱)

آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر که به صورت تبصره های الحاقی به مواد آیین نامه آموزشی دوره کاردانی و کارشناسی مصوب اسفندماه ۱۳۶۹ شورای عالی برنامه ریزی از طرف کمیسیون تدوین آیین نامه های پیشنهاد شده بود در جلسه ۳۰۴ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی در ۱۶ بند به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رای صادره جلسه ۳۰۴ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی در مورد تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر صحیح است به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رونوشت: رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمنداست به واحدهای مجری ابلاغ نمائید.

سید محمد کلظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالی

این نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر
مصوب جلسه ۳۰۴ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی
ضمیمه آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفندماه ۱۳۶۹ (نشریه ۱۰۱)

۱- تعریف:

واژه های شاهد و ایثارگر در این آیین نامه به شرح زیر تعریف می شوند:
الف: واژه شاهد به فرزند و زوجه شهید؛ مفقود الاثر؛ اسیر و جانباز ۷۰ درصد و بالاتر اطلاق می شود.
ب: واژه ایثارگر بر یکی از مصادیق زیر اطلاق می شود:

- رزمنده ای که حداقل شش ماه حضور در طلبانه درجه داشته باشد.
- جانبازی که حداقل ۲۵ درصد نقص عضو داشته باشد.
- آزاده ای که حداقل شش ماه سابقه اسارت داشته باشد.

۲- تبصره الحاقی به ماده ۳: به دانشجوی جانبازی که به علت ادامه درمان نتواند در مهلت تعیین شده برای ثبت نام مراجعه کند اجازه داده می شود (مشروط بر اینکه گواهی پزشکی معتبری که به تأیید کمیسیون پزشکی و یا پزشک معتمد دانشگاه رسیده باشد ارائه نماید) که تا زمان حذف و اضافه انتخاب واحد کند.

۳- تبصره الحاقی به ماده ۱۱: دانشجویان شاهد و ایثارگر می توانند در هر نیمسال حداقل ۱۰ واحد انتخاب نمایند.

۴- تبصره الحاقی به ماده ۱۱: دانشجوی شاهد و ایثارگری که با گذراندن ۸ واحد درسی فارغ التحصیل می شود، در صورتی که میانگین نمرات نیمسال ماقبل او حداقل ۱۵ باشد، می تواند در دوره تابستانی حداکثر ۸ واحد انتخاب نماید.

۵- تبصره الحاقی به ماده ۱۴: دانشجوی ایثارگری که به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ نتواند در جلسه و یا جلسات امتحانی درس یا دروس گرفته شده شرکت کند؛ با تأیید مدارک توسط کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه، می تواند طبق برنامه ای که از طرف گروه آموزشی ذیربط تعیین می شود حداکثر تا پایان نیمسال بعدی در امتحان آن درس یا دروس شرکت نماید. در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می شود.

۶- تبصره الحاقی به ماده ۱۶: تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجویان شاهد و ایثارگر در کلاس درس و یا در جلسه امتحان یا استاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه می باشد.

۷- تبصره الحاقی به ماده ۱۷: دانشجوی شاهد و ایثارگر، می تواند در درس نظری خود را تا پنج هفته مانده به پایان نیمسال تحصیلی حذف نماید، مشروط بر اینکه تعداد واحدهای باقی مانده اواز ۱۰ واحد کمتر نشود.

۸- تبصره الحاقی به ماده ۱۹: تشخیص قادر نبودن به ادامه تحصیل در نیمسال مورد نظر، برای دانشجویان شاهد و ایثارگر با ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه می باشد.

۹- تبصره الحاقی به ماده ۲۳: مدت زمان امتحان (میان ترم و پایان ترم) برای دانشجویان جانباز، با توجه به وضعیت جسمانی آنها بنا به تشخیص کمیسیون پزشکی با پزشک معتمد دانشگاه و تایید ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه، حداکثر تا ۲ برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است.

۱۰- تبصره الحاقی به ماده ۲۶: نمرات مردودی سه درس دانشجویان شاغل به تحصیل جانباز با حداقل ۳۵٪ جانبازی و زوجه جانباز ۵۰٪ به بالا (ورودیهای ۶۷ به بعد) در میانگین نمرات آنان محسوب نمی شود، مشروط بر اینکه نمرات هریک از دروس مزبور پس از اخذ آنها در اولین فرصت ممکن و شرکت در امتحانهای آن کمتر از ۱۲ نباشد.

برای دانشجویان جانبازی که درصد جانبازی آنان بیش از ۳۵٪ باشد، بازای هر ۱۰٪ اضافه جانبازی، یک درس به سه درس فوق افزوده می شود و در هر حال تعداد دروس حذف شده نباید از پنج درس تجاوز نماید.

۱۱- تبصره الحاقی به ماده ۶۵: دانشجویان شاهد و ایثارگر می توانند دروس مزبور را با رعایت سایر شرایط در دو نیمسال تکرار کنند.

۱۲- تبصره الحاقی به ماده ۳۳: در صورتی که مرخصی برای درمان صدمات ناشی از جنگ باشد و مدت درمان بیش از یک ماه ادامه یابد و مبدارک مربوط مورد تایید کمیسیون پزشکی با پزشک معتمد دانشگاه باشد؛ آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

۱۳- تبصره الحاقی به ماده ۴۶: برای دانشجویان شاهد و ایثارگر، نمرات دروس گذرانده شده که در دانشگاه مقصد پذیرفته نشده است، در میانگین کل او محاسبه نمی شود.

۱۴- تبصره الحاقی به ماده ۵۵: برای دانشجویان شاهد و ایثارگر، گذراندن حداقل ۱۴ واحد درسی کفایت می کند.

۱۵- تبصره الحاقی به ماده ۵۶: دانشجویان شاهد و ایثارگرمی نتوانند در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه فارغ از شرایط احراز رتبه نسبی، از مقطع بالاتر به مقطع پایین تر تغییر رشته دهند.

۱۶- این آیین نامه در ۱۶ بند در جلسه شماره ۳۰۴ مورخ ۱۶/۷/۷۴ شورای عالی برنامه ریزی به تصویب رسید و با تصویب آن کلیه مقررات مغایر لغومی گردید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

آئین نامه نقل و انتقال دانشجویان شاهد در دانشگاههای کشور

مقدمه:

در راستای فرمایشات مورخ ۷۵/۸/۵ مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبنی بر بهبود بخشیدن به برنامه های آموزشی و فرهنگی فرزندان و همسران معزز شاهد با اولویت خاص، و با عنایت به مصوبه مورخ ۷۴/۷/۱۳ شورای طرح و برنامه در خصوص تدوین آئین نامه نقل و انتقال فرزندان و همسران دانشجوی شاهد این آئین نامه که پس از تأیید ستادهای مرکزی شاهد وزارتین فرهنگ و آموزش عالی بهداشت درمان و آموزش پزشکی و تصویب ستاد برنامه ریزی در جلسه مورخ ۷۵/۱۱/۴ به تصویب نهایی شورای طرح و برنامه امور فرهنگی فرزندان معزز شاهد رسید از نیمسال اول سال تحصیلی ۷۶-۷۷ در کلیه دانشگاههای کشور قابل اجراست.

لازم به ذکر است که فرزندان و همسران معزز شاهد همانند سایر دانشجویان کشور از مزایای آئین نامه های جاری نقل و انتقال وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت درمان و آموزش پزشکی برخوردارند، لکن بدلیل ضرورت حفظ انسجام و تجمع خانواده هائی که در آنها یگانه فرزند ذکور و یا فرزندان اناث و همسر موفق به تحصیل در مراکز آموزش عالی می شوند این آئین نامه به صورت خاص برای این قبیل خانواده ها از سوی شورای طرح و برنامه امور فرهنگی شاهد تصویب و جهت اجرا ابلاغ می گردد.

ماده ۱: تسهیلات موضوع این آئین نامه تک فرزندان ذکور و کلیه فرزندان اناث و همسران شاهد را در مقاطع مختلف تحصیلی در کلیه دانشگاهها - مؤسسات آموزش عالی کشور شامل می شود.

تبصره ۱: سایر فرزندان معزز شاهد در صورت درخواست می توانند از مزایای آئین نامه های جاری نقل و انتقال وزارتین استفاده نمایند.

تبصره ۲: دوره های دکتری تخصصی مشمول این آئین نامه نخواهند بود.

ماده ۲: کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی موظفند در هر سال تحصیلی با درخواست انتقال دانشجویان شاهد مذکور در ماده ۱ این آئین نامه پس از ثبت نام و در ابتدای ترم در شروع سال تحصیلی خارج از ضوابط نقل و انتقال آئین نامه آموزشی موافقت نمایند.

ماده ۳: حداکثر ۲٪ سهمیه پذیرش در هر مقطع تحصیلی (کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری غیر تخصصی) در هر دانشگاه یا دانشکده تحت پوشش وزارت بهداشت درمان و آموزش

پزشکی جهت انتقال فرزندان و همسران شاهد جدیدالورود موضوع ماده (۱) در شروع هر سال تحصیلی اختصاص می یابد.

تبصره ۱: در صورت عدم تکمیل سقف ۲٪ توسط دانشجویان جدیدالورود، حداکثر تا سقف ۵/۰٪ از سهمیه فوق به دانشجویان شاهد ورودی سالهای قبل تخصیص می یابد.

تبصره ۲: ملاک تعیین ظرفیت پذیرش هر مقطع تحصیلی دفترچه راهنمای آزمون سراسری، دفترچه های راهنمای آزمون کاردانی به کارشناسی، کارشناسی به کارشناسی ارشد سال ورود دانشجو می باشد.

تبصره ۳: با توجه به محدودیت ظرفیت دوره دکتری دندانپزشکی سهمیه انتقالی دانشجویان شاهد در این دوره تحت هر شرایطی از ۲٪ تجاوز نخواهد کرد، به عبارت دیگر در صورت عدم تکمیل و استفاده از سهمیه ۲٪ رشته های پزشکی و داروسازی مازاد سهمیه این رشته ها قابل استفاده در رشته دندانپزشکی نخواهد بود.

ماده ۴: افراد واجد شرایط با تأیید و معرفی بنیاد شهید انقلاب اسلامی و از طریق معاونتهای ذیربط در وزارتین فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت درمان و آموزش پزشکی به دانشگاه مقصد معرفی خواهند شد.

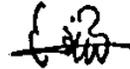
ماده ۵: این آئین نامه در ۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۷۵/۱۱/۴ به تصویب رسید. الف

دکتر علی رضا مرنندی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

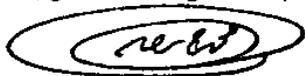
دکتر محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

محمد حسن رحیمیان

نماینده ولی فقیه و رئیس بنیاد شهید

محمد علی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

تاریخ ۲۲/۳/۷۴

شماره ۱۱۳/۱۱۱۶

وزارت فرهنگ و آموزش عالی

ضمیمه ۳

آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی خارج
به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور

موضوعه دویست و نود و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۸

شورای عالی برنامه ریزی در دویست و نود و نهمین جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۸ خود بنا به پیشنهاد کمیسیون تدوین آیین نامه ها و براساس مصوبات و دستورالعملهای پیشین آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی خارج از کشور به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور را به شرح پیوست تصویب و برای اجرا ابلاغ می کند و با ابلاغ آن کلیه آیین نامه، مصوبات و دستورالعملهای قبلی و مغایر با مواد این آیین نامه لغو می گردد.

رأی صادره جلسه ۲۹۹ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۸ در خصوص آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی خارج از کشور به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور صحیح است، برای اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رونوشت: معاونت محترم دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رونوشت: رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمنداست به واحدهای تابعه ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

تاریخ ۲۲/۳/۷۴

رونوشت: شورای عالی انقلاب فرهنگی

« بسمه تعالی »

آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی خارج از کشور به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور

فصل اول : هدف و تعاریف

ماده ۱ - هدف :

به منظور تسهیل ادامه تحصیل دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج کشور که دوره تحصیل آنها ناتمام مانده و به میهن بازگشته اند و قصد ادامه تحصیل در دانشگاههای داخل کشور را دارند، این آیین نامه تصویب و به مرحله اجرا گذاشته می شود.

ماده ۲ - تعاریف :

۲-۱: منظور از دانشگاه، در این آیین نامه، دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل یا

خارج از کشور اعم از دولتی، غیردولتی، و مؤسسات تحقیقاتی است.

۲-۲: منظور از نظام واحدی، دوره های تحصیلی است که در آن دروس به صورت واحدی

در نیمسال تحصیلی ارائه می شوند.

۲-۳: نظام «آلیان» نظام آموزشی است که در آن دروس به صورت پیوسته (غیر واحدی)

در یک سال تحصیلی ارائه می گردد.

فصل دوم : شرایط انتقال

ماده ۳: انتقال دانشجویان ایرانی از دانشگاههای خارج به دانشگاههای داخل کشور، منوط به

احراز شرایط عمومی و اختصاصی و سایر شرایط مندرج در این آیین نامه، ارائه مدارک مورد تایید سفارت

یا نمایندگی سیاسی جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدأ، و موافقت شورای انتقال وزارت فرهنگ

و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

الف : شرایط عمومی

ماده ۴: شرایط عمومی انتقال برای دانشجویان ایرانی از دانشگاههای خارج به دانشگاههای

داخل کشور به شرح زیر است :

۴-۱: خروج قانونی از کشور

۴-۲: معتبر بودن دانشگاه محل تحصیل متقاضی؛

۴-۳: نداشتن منع قانونی برای ادامه تحصیل در دانشگاه مبدأ. و دانشگاههای داخل از نظر مقررات آموزشی و خدمت نظام وظیفه.

۴-۴: دارا بودن دیپلم کامل متوسطه (یا معادل ارزشیابی شده آن به تائید وزارت آموزش و پرورش).

۴-۵: دارا بودن مدرک تحصیلی هر دوره برای ورود به دوره بعد که مورد تائید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

ب : شرایط اختصاصی

ماده ۵: شرایط اختصاصی انتقال دانشجویان ایرانی از خارج به داخل کشور به شرح زیر است :

۵-۱: میانگین نمرات امتحان کتبی پایان دوره متوسطه متقاضی نباید برای انتقال به دوره های کارشناسی، از ۱۲ و برای دوره های کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری عمومی از ۱۴ کمتر باشد.

۵-۲: برای انتقال در مقطع کارشناسی، دانشجویی بایست حداقل ۳۶ واحد درسی را در نظام واحدی، یا معادل آن را در نظام سالانه، با حداقل میانگین کل نمرات $2/5$ از ۴ (یا معادل آن بر اساس تشخیص شورای انتقال) در دانشگاه مبدأ، گذرانده باشد.

۵-۳: برای انتقال در مقطع کارشناسی ارشد پیوسته، دانشجویی با حداقل ۱۶ واحد درسی را در نظام واحدی یا معادل آن را در یکسال تحصیلی در نظام سالانه، با حداقل میانگین کل نمرات ۴ از ۴ (یا معادل آن بر اساس تشخیص شورای انتقال) در دانشگاه مبدأ، گذرانده باشد.

۵-۴: برای انتقال در مقطع کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی دانشجویی باید حداقل ۵۲ واحد درسی در نظام واحدی یا حداقل دو سال تحصیلی را در نظام سالانه با حداقل معدل ۴ از ۴ (یا معادل آن بر اساس تشخیص شورای انتقال) در دانشگاه مبدأ، گذرانده باشد.

تبصره ۱:

در موارد بالا، اگر تعدادی از واحدهای گذرانده شده داوطلب، به هنگام ارزشیابی مدارک تحصیلی دانشجوی، در مقطع پایینتر، پذیرفته شده باشد، این واحدها، در مقطع بالاتر، مورد محاسبه قرار نمی گیرد.

تبصره ۶:

برای دانشجویانی که به دلایل سیاسی از کشور محل تحصیل خود اخراج شده و این امر به تأیید سرپرستی های دانشجویی و نمایندگیهای دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، رسیده باشد، حداقل تعداد واحدهای گذرانده شده فوق می تواند بناظر شورای انتقال تا نصف کاهش یابد.

این تبصره شامل همسر و فرزندان این دانشجویان نیز می شود.

تبصره ۳:

ملاک تعیین تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی، منحصرأ دروس دانشگاهی است.

ماده ۶: دانشجویان دوره دکتری (Ph.D) خارج از کشور که کلیه دروس مربوط و امتحان جامع را به تشخیص شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی، با موفقیت گذرانده و فقط پایان نامه آنها نیمه تمام مانده باشد، در صورت احراز شرایط انتقال و اخذ پذیرش از یکی از دانشگاههای داخل، می توانند پایان نامه خود را، بر اساس آیین نامه دوره دکتری در دانشگاه مقصد بگذرانند.

تبصره ۵:

برای آن دسته از متقاضیان انتقال در دوره دکتری که به دلایل سیاسی از کشور محل تحصیل اخراج و یا از ادامه تحصیل در دانشگاه مبدأ، محروم شده باشند، شورای انتقال تصمیم می گیرد.

ماده ۷: در صورتی که دانشجوی انتقالی دوره دکتری، به تشخیص استاد راهنما، برای گذراندن پایان نامه نیازه گذراندن تعدادی دروس جبرانی داشته باشد، موظف است دروس تعیین شده را، به تعداد واحدهای مورد نیاز، بگذراند.

ماده ۸: تعیین وضعیت تحصیلی متقاضی و اعتبار دانشگاه، برای انتقال، بر عهده شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی است.

ج: سایر شرایط:

ماده ۹: دانشجویانی که بعد از تصویب قانون اعزام (م. ۱۳۶۴/۲/۵)، بدون کسب مجوز از وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برای ادامه تحصیل به خارج از کشور رفته اند، علاوه بر داشتن شرایط عمومی و اختصاصی مندرج در آیین نامه، موظف اند شهریه

تحصیلی خود را طبق تعرفه ای که هر سال، حسب مورد، توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می شود، به دانشگاه مقصد به پردازند.
تبصره:

در مورد پرداخت شهریه دانشجویان بورسیه و اعزامی برای تحصیل، همسر فرزندان آنها اخراجیهای سیاسی، همسر فرزندان آنها، همسر فرزندان کارکنان ثابت و شاغل در نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، همسر فرزندان اعضای هیات علمی دانشگاهها که برای اتمام تحصیلات یا فرصت مطالعاتی به خارج از کشور رفته اند، وهم چنین دانشجویان ایشارگر (رزمنده، شاهد و جانباز و آزاده) و دانشجویانی که قبل از تصویب قانون اعزام (مورخ ۱۳۶۴/۲/۵) از کشور خارج شده اند، شورای انتقال تصمیم می گیرد.

ماده ۹۰: درخواست انتقال همسر فرزندان کارکنان ثابت و شاغل نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، وقتی قابل بررسی است که:

۱- مدت مأموریت و حضور والدین یا همسر دانشجو در خارج از کشور کمتر از ۲ سال نباشد.

۲- دانشجو در زمان حضور والدین یا همسر، در خارج از کشور وارد دانشگاه شده باشد.

در این موارد، چنانچه شرایط انتقال پس از اتمام مأموریت والدین یا همسر دانشجو احراز شده باشد مانعی برای پذیرش انتقال او نخواهد بود.

ماده ۹۱: برای انتقال همسر فرزندان اعضای هیات علمی دانشگاههای داخل، علاوه بر شرایط عمومی مندرج در ماده ۴، گذراندن حداقل یکسال تحصیلی در دانشگاه مبدأ، با موفقیت، کافی است.

ماده ۹۲: آن دسته از فارغ التحصیلان رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی از کشورهای خارجی، که مدرک تحصیلی آنها کارشناسی یا کارشناسی ارشد ارزشیابی می شود، چنانچه مایل به ادامه تحصیل در داخل کشور، برای اخذ مدرک دکتری عمومی (حرفه ای)، در رشته خود باشند باید در یک آزمون اختصاصی، که حسب مورد توسط دبیرخانه های شورا های تخصصی گروه پزشکی و کمیته تخصصی دامپزشکی برگزار می شود، شرکت کنند. این افراد در صورت موفقیت در آزمون اختصاصی، از طریق شورای انتقال، به یکی از دانشگاههای داخل کشور معرفی می شوند تا کمبودهای درسی خود را نسبت به برنامه مصوب بگذرانند و یا مدرک دکتری عمومی (حرفه ای) در رشته مربوط فارغ التحصیل شوند. پرداخت هزینه های تحصیلی دروس باقی مانده بر عهده متقاضی است.

تبصره :

این قبیل دانشجویان در صورت عدم قبولی در آزمون اختصاصی بر اساس ضوابط رأین نامه ای که توسط شورای تخصصی مربوط در گروه پزشکی با کمیتہ تخصصی دامپزشکی تهیه و تدوین می گردد، نمی توانند به یکی از رشته های دیگر پزشکی یا غیر پزشکی که بارشته تحصیلی آنها منسبت داشته باشد منتقل و در آن رشته، ادامه تحصیل دهند.

انتقال دانشجویان بورسیه

ماده ۹۳: دانشجویان بورسیه شاغل به تحصیل در خارج از کشور که متقاضی انتقال به داخل کشور باشند، در صورتی که شورای انتقال درخواست آنان را موجه تشخیص دهد، می توانند پس از تسویه حساب با اداره کل بورسها، باقیمانده تحصیل خود را طبق آیین نامه های بورس داخل در یکی از دانشگاههای کشور به اتمام برسانند.

فصل سوم : نحوه انتقال

ماده ۹۴: درخواست انتقال به همراه مدارک لازم، باید حداقل سه ماه قبل از شروع نیمسال تحصیلی که داوطلب قصد انتقال دارد حسب مورد مستقیماً به معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال شود.

تبصره :

فقط مدارک تحصیلی رسمی که به تائید نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل تحصیل دانشجوی رسیده باشد، مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ماده ۹۵: درخواست متقاضیان انتقال، در شورایی بنام شورای انتقال دانشجویان ایرانی خارج از کشور که حسب مورد در حوزه معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می شود، مورد بررسی قرار می گیرد و با توجه به رشته تحصیلی ظرفیت دانشگاههای تابعه و شرایط عمومی و اختصاصی متقاضیان، نسبت به پذیرش یا رد درخواست آنان اقدام خواهد شد.

تبصره ۱:

پذیرش قطعی متقاضیان پذیرفته شده در شورای انتقال منوط به تائید صلاحیت عمومی آنان از سوی هیات مرکزی گزینش دانشجویان است.

تبصره ۶:

درخواست انتقال رسیده برای ارسال تحصیلی صرفاً برای همان سال معتبر است.

تبصره ۷:

متقاضیانی که تاریخ تسلیم تقاضایش از یکسال وقفه تحصیلی داشته باشند، دانشجو محسوب نمی شوند و تقاضای این گونه متقاضیان ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ماده ۱۶: ترکیب شورای انتقال

شورای انتقال متشکل از ۷ نفره شرح زیر است:

۱-۱۶: معاون دانشجویی وزارت (رئیس شورا)

۲-۱۶: نماینده تام الاختیار معاون آموزشی وزارت (در سطح مدیرکل)

۳-۱۶: مدیرکل امور دانشجویان داخل (دبیر شورا)

۴-۱۶: مدیرکل بورس ها و دانشجویان خارج

۵-۱۶: مدیرکل امور فارغ التحصیلان

۶-۱۶: ۲ نفر اعضای علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

تبصره ۸:

اعضای هیات علمی موضوع بند (۶-۱۶) به پیشنهاد معاون دانشجویی و با حکم وزیر

منصوب می شوند.

فصل چهارم: سایر مقررات

ماده ۱۷: محل تحصیل دانشجوی انتقالی در مقاطع غیر از دکتری Ph.D، با توجه به تناسب رشته تحصیلی، توسط شورای انتقال تعیین می شود و شورا ضمن ابلاغ موافقت خود با انتقال، با توجه به شرایط تحصیلی، نوع رشته، وجود امکانات، میزان ظرفیت و تعداد سهمیه دانشجو را برای ثبت نام به دانشگاه مقصد معرفی می نماید.

تبصره ۹:

سهمیه دانشگاهها برای پذیرش دانشجوی انتقالی توسط شورای انتقال تعیین می شود.

ماده ۱۸: تطبیق وضعیت دانشجویان برنامه های منصوب و آیین نامه های آموزشی و همچنین رعایت ضوابط اجرایی و شرایط فراغت از تحصیل دانشجو، بر عهده دانشگاه مقصد است.

ماده ۱۹: میانگین کل نمرات دروس پذیرفته شده دانشجو در کارنامه وی ثبت و در ارزشیابی نهائی او مورد استفاده قرار می گیرد.

ماده ۲۰: حداکثر مدت مجاز تحصیل برای پذیرفته شدگان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته به ازاء هر ۱۴ واحد درسی باقیمانده، یک نیمسال تحصیلی است و برای دانشجویان دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری، حداکثر طول مدت تحصیل، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می شود ولی نباید از حداکثر مدت مجاز تحصیل در آیین نامه های آموزشی مربوط تجاوز کند.

ماده ۲۱: چنانچه برخی از مواد این آیین نامه نیاز به دستورالعمل اجرایی داشته باشد، دستورالعمل مربوط توسط معاونت های دانشجویی دو وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و پس از تصویب کمیسیون تدوین آیین نامه ها با امضای رئیس شورای عالی برنامه ریزی ابلاغ می شود.

ماده ۲۲: این آیین نامه در ۲۲ ماده و ۱۲ تبصره در جلسه ۲۹۹ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۸ شورای عالی برنامه ریزی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب جایگزین آیین نامه ها و مصوبات قبلی شده و به موجب آن کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های این سازمانها مابقی آن لغو می گردد.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی
وزیر رئیس شورای عالی برنامه ریزی

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۱

شماره: ۱۱۳/۲۲۲۶

ضمیمه ۴

بیت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

(۱)

معادل سازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان و فارغ التحصیلان

مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی

مصوبه جلسه ۲۸۸ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۳

در مورد معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی عمومی و تربیتی دانشجویان و فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم که از طریق آزمون سراسری در دانشگاهها و دیگر موسسات آموزش عالی پذیرفته می شوند با دروس دانشگاهی، نظریه اینکه:

- تغییراتی در مجموعه دروس عمومی دانشگاهها ایجاد شده است.

- برخی از عناوین و محتوای دروس عمومی و تربیتی مراکز

تربیت معلم با عناوین و محتوای این دروس در دانشگاهها یکسان شده

است.

به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش اصلاحیه ای به شرح ذیل در

مصوبه جلسه ۱۸۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۲۴ شورای عالی برنامه ریزی

به عمل آمد و در جلسه ۲۸۸ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۳ به تصویب رسید.

الف - معادل سازی دروس عمومی:

آن دسته از دانشجویان یا فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم که از

طریق آزمون سراسری در دانشگاهها و دیگر موسسات آموزش عالی

پذیرفته می شوند، از گذراندن آن تعداد از دروس عمومی رشته تحصیلی

خود که معادل آنها در ذیل آمده است معاف خواهند بود مشروط به

آنکه دروس معادل را هر چند ساعت با شماره ۱۴ یا بالاتر در مراکز

تربیت معلم گذرانده باشند.

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲

شماره: ۱۱۳/۳۳۳۶

بیوست

بیمه‌نامه

(۲)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

جدول معادل - آزی دروس عمومی مراکز تربیت معلم با دروس عمومی دانشگاهی

ردیف	دروس عمومی دانشگاهی	واحد	دروس عمومی مراکز تربیت معلم
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	معارف اسلامی (۱) یا جهان بینی اسلامی (۱)
۲	معارف اسلامی (۲)	۲	معارف اسلامی (۲) یا جهان بینی اسلامی (۲)
۳	فارسی	۳	ادبیات فارسی و آشنی نگارش یا فارسی (۱) و (۲)
۴	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	اخلاق اسلامی یا اخلاق و تربیت اسلامی
۵	تاریخ اسلام	۲	تاریخ تحلیلی اسلام
۶	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن یا تحلیلی از انقلاب اسلامی
۷	متون اسلامی	۲	آشنایی با قرآن و متون اسلامی
۸	تربیت بدنی (۱) و (۲)	۲	تربیت بدنی یا تربیت بدنی (۱) و (۲)

ب - دروس تربیتی :

آن دسته از دانشجویان با فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم که در آزمون ورودی دانشگاه‌ها در رشته‌های دبیری پذیرفته می‌شوند اگر دروس روانشناسی تربیتی، روشها و فنون تدریس، سنجش و اندازه گیری، تعلیم و تربیت اسلامی، مدیریت آموزشی، تولید و کاربرد موانع آموزشی، روانشناسی کونکی و نوجوانی و اصول و فنون راهنمایی و مشاوره را در مراکز تربیت معلم با موفقیت گذرانده‌اند، می‌توانند در امتحان این دروس که در ابتدای هر نیمسال تحصیلی، توسط دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی مربوط برگزار می‌شود شرکت کنند چنانچه طبق ضوابط امتحانی دانشگاهی در امتحان این دروس قبول شوند از گذراندن این دروس در دانشگاه معاف می‌شوند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس‌جمهوری و آموزش عالی

بیمه‌نامه

(۳)

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲

شماره: ۱۱۴/۲۱۲۶

پیوست

ج - در مورد درس تمرین دبیری:

آن دسته از دانشجویان یا فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم که دوره کارورزی، کارآموزی یا تمرین معلمی را در مراکز تربیت معلم با موفقیت گذرانده‌اند از گذراندن ۴ واحد درس تمرین دبیری از مجموعه دروس تربیتی رشته‌های دبیری در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی معاف‌اند.

د - سایر موارد:

۱- در معادل سازی، تعداد واحدهای عمومی و تربیتی دانشگاهی ملاک محاسبه خواهد بود، و نمره درس گذرانده شده عیناً در کارنامه دانشجوی ثبت می‌گردد.
۲- به ازای هر ۱۴ واحد درسی پذیرفته شده یک نیمسال تحصیلی از مدت مجاز تحصیل این قبیل دانشجویان کاسته می‌شود ولی نمرات آنها در محاسبه میانگین کل دانشجو ملحوظ نخواهد شد.
۳- اجرای این مصوبه از طرف دانشگاهها و دیگر موسسات آموزش عالی در مورد هر دانشجو موکول به دریافت رونوشت تأیید شده از کارنامه تحصیلی دانشجو است که از طرف مراکز تربیت معلم رسماً صادر می‌شود.

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲

شماره: ۱۱۳/۳۳۳۶

بیت

بشماره

(۴)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

رای صادره دویست و هشتاد و هشتیمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ
۱۳۷۳/۹/۱۳ در خصوص معادل سازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان و
فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم بادروس دانشگاهی صحیح است برای اجراء
ابلاغ شود.

مورد تأیید است

محمدعلی نجفی

وزیر آموزش و پرورش

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

نوشت : معاون محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ، خواهشمند است
به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

رونوشت : معاون محترم آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ،
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

رونوشت : رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

رونوشت : وزارت محترم آموزش و پرورش

سید محمد کاظم ناشینی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

نشانی

